

Varför NIHSS?

- Bedömning av allvarlighetsgrad vid stroke
 - Utvärdering
 - Förändring/effekt?
 - Prognos
 - Enkelt att kommunicera
 - "vä-sidig hemipares, NIH XXp"
 - Beslutsstöd
 - Reperfusionsbehandling
 - Vårdnivå
 - Sekundärprevention

HUR OFTA GÖR DU NIHSS?

SKRIV I CHATTEN!

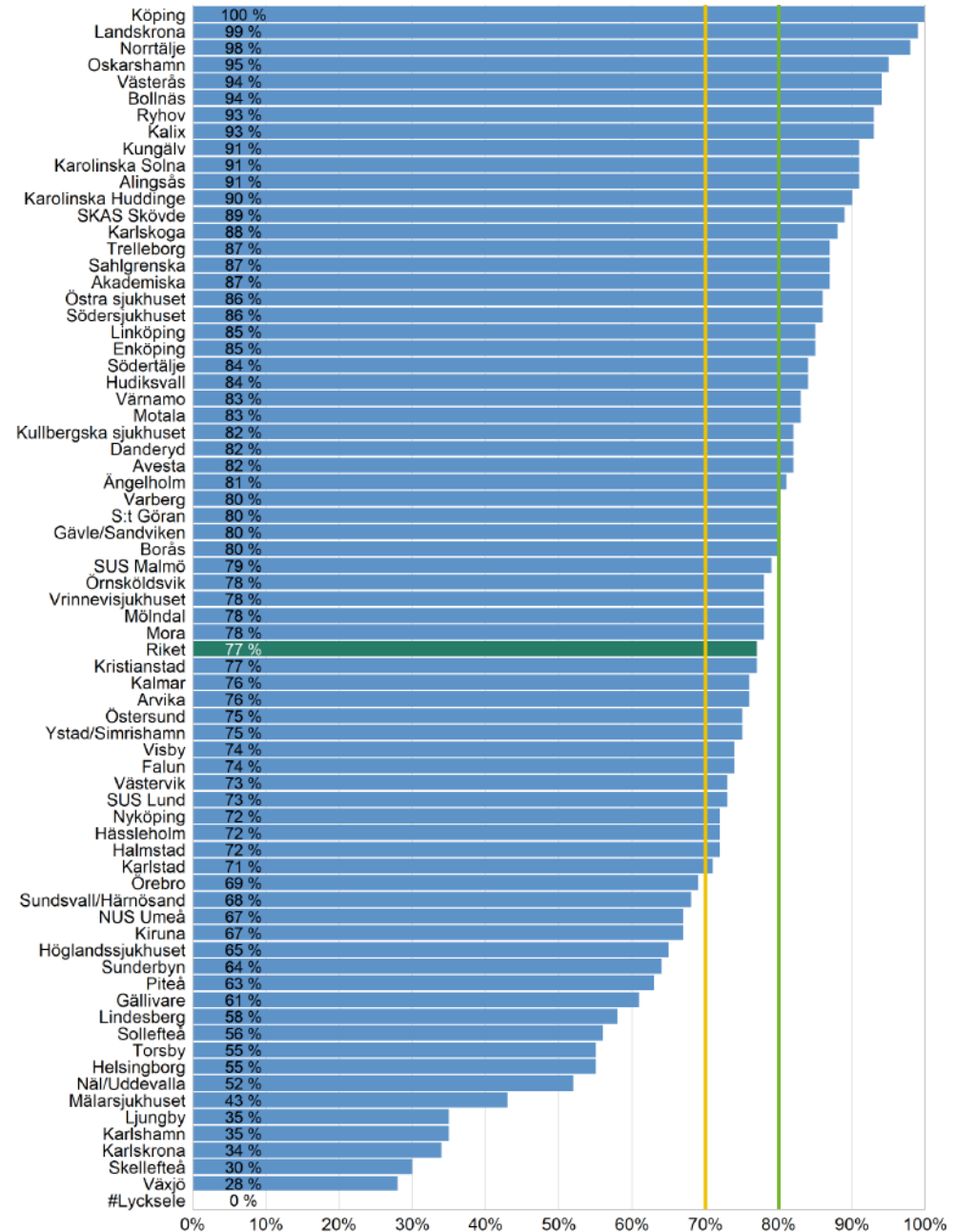
NIH strokeskala

- 0 - 42 poäng
 - < 4 p $\approx$ lindrig/minor stroke
 - > 6 p $\approx$ ocklusion/tromb i stort kärl?
 - > 15 p $\approx$ mycket svår/allvarlig stroke

+/- 2 – 4 p $\approx$ påtaglig förändring

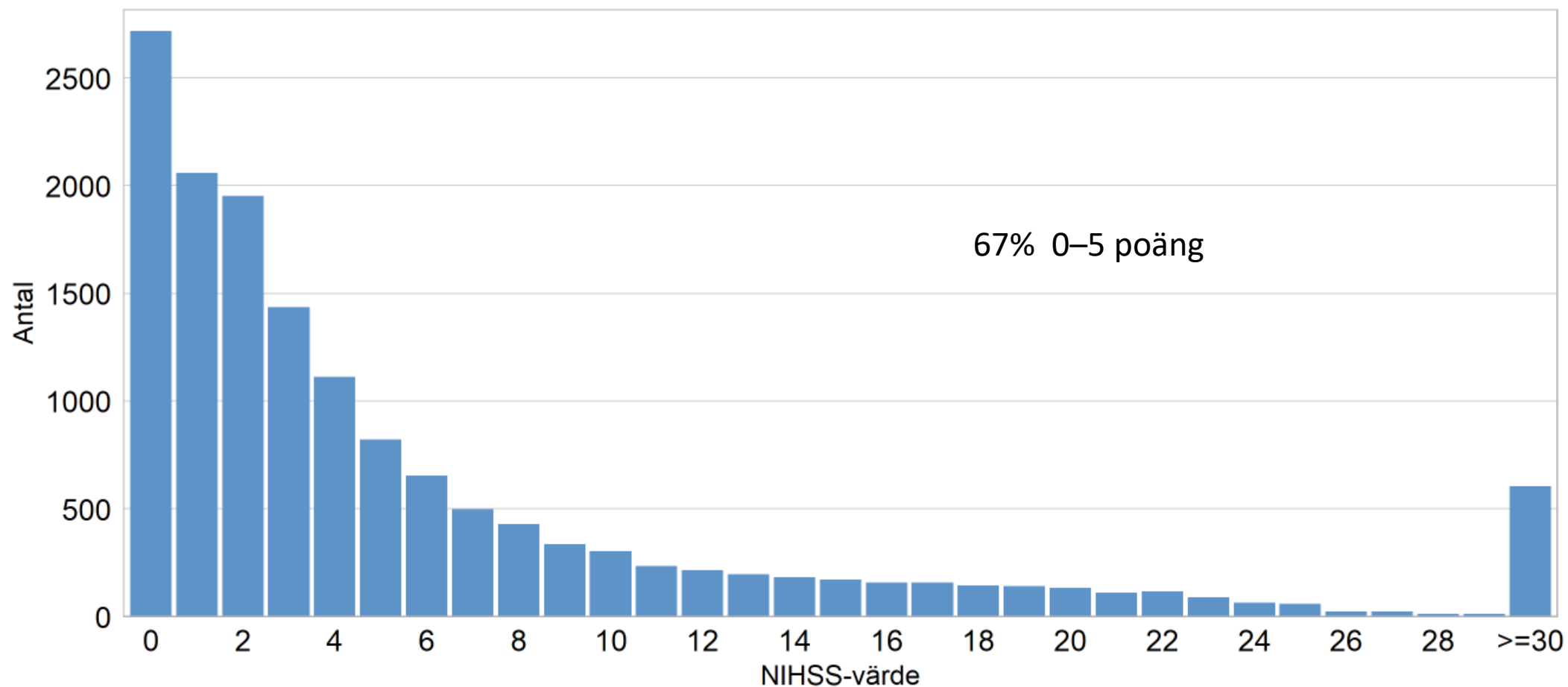
Registrerade NIHSS

- Under 2024 bedömdes 77% med NIHSS.
- 67% lindrig stroke, definierad som NIHSS 0–5 p.
- Endast 5% av hade svårighetsgrad 24 p eller över.
- Fortsatt förvånande hög andel med 0 NIHSS. Analys pågår.
- Målnivå för registrering med NIHSS:
 - hög målnivå är 80% (33 sjukhus)
 - måttlig målnivå är 70% (18 sjukhus)
 - 19 sjukhus uppnådde någon målnivå

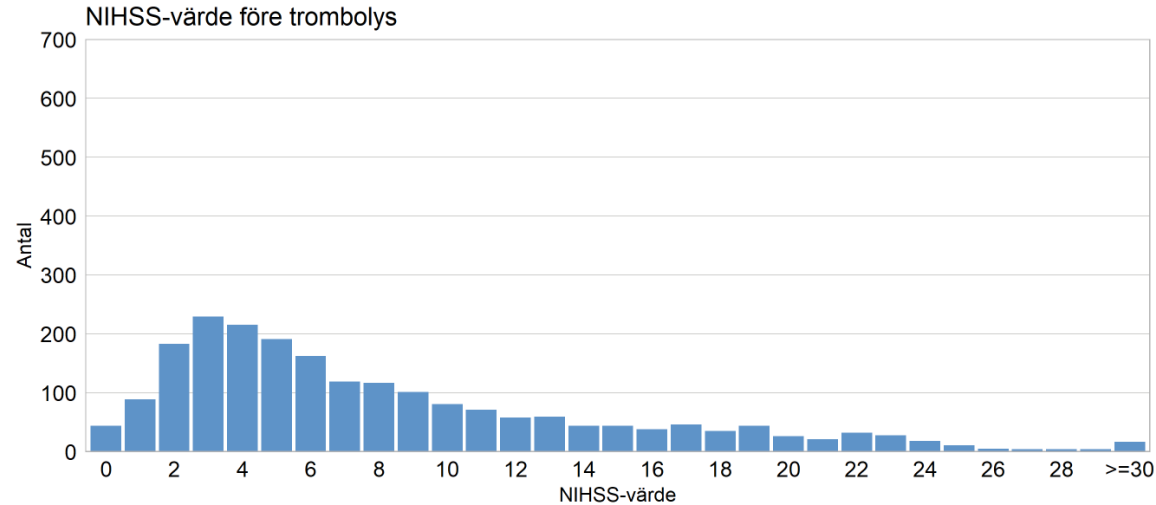
NIHSS vid ankomst till sjukhus

(hos 77% av alla ischemiska stroke)

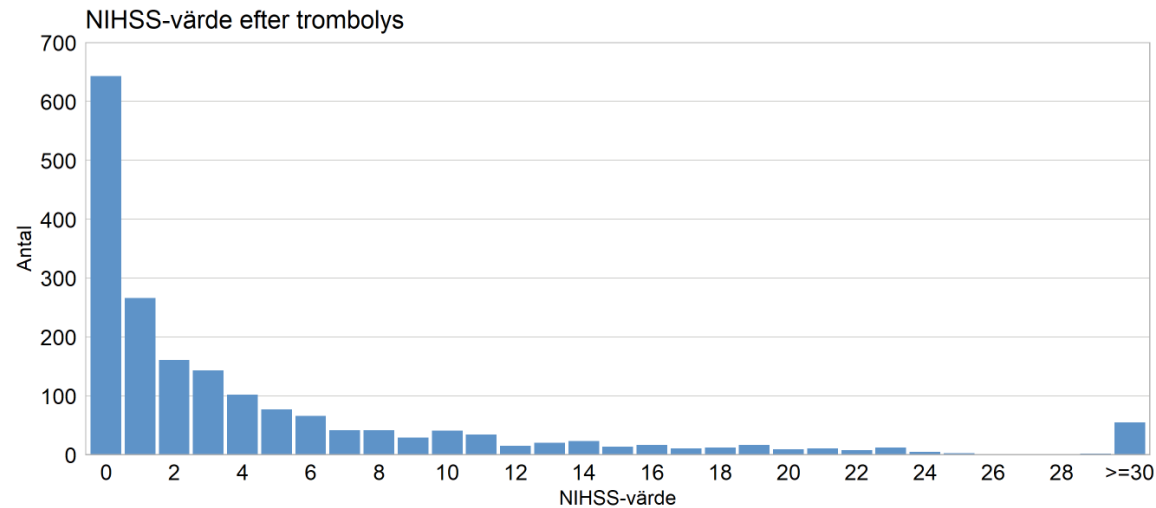

NIHSS & trombolys

(hos 90% före och 75% efter - av alla trombolysbeh)

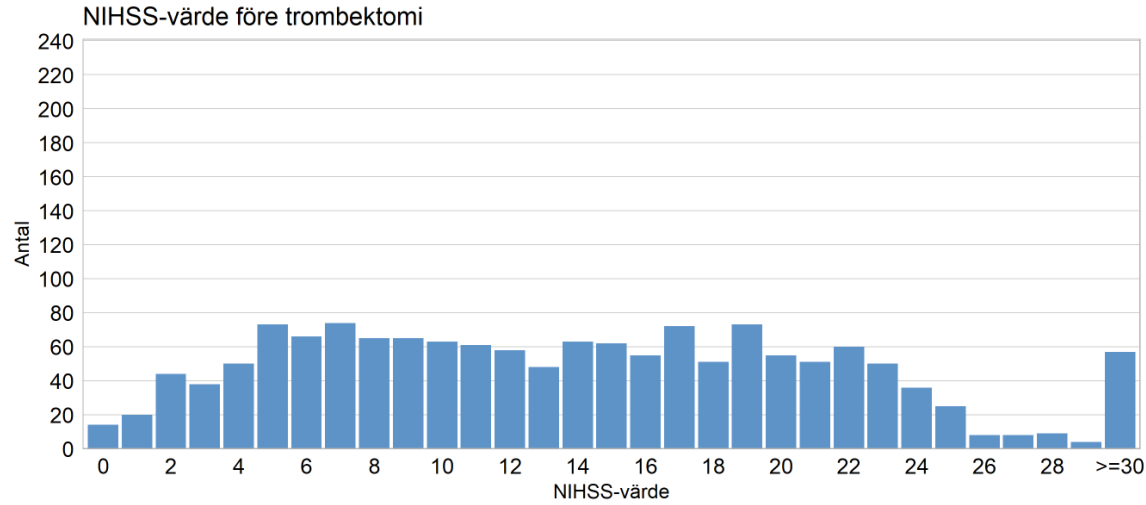
Före:
median 6p

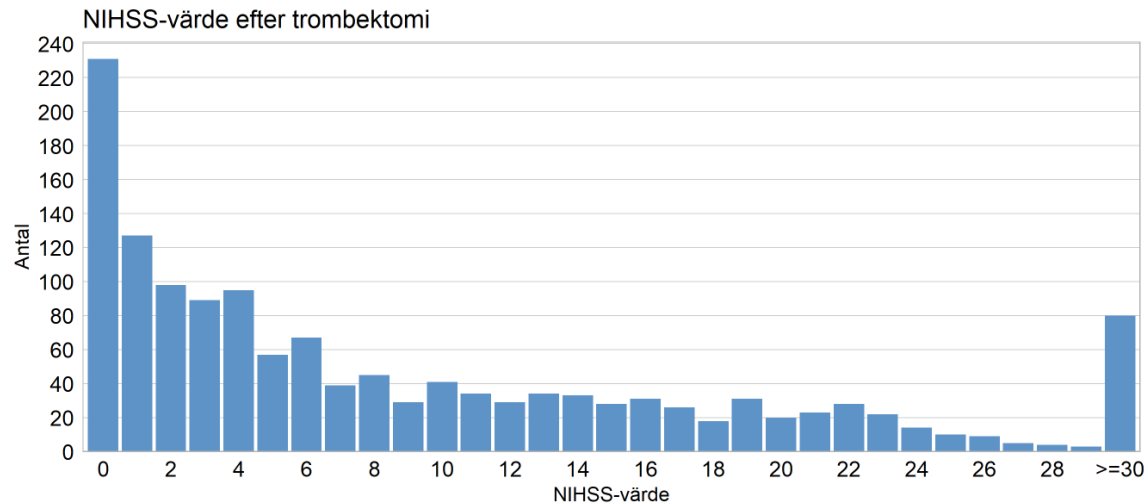
Efter:
median 2p

NIHSS & trombektomi

(hos 86% av alla trombektomerade)

Före:
median 14p

Efter:
median 6p

NIH strokeskala

- 0 - 42 poäng
 - < 4 p $\approx$ lindrig/minor stroke
 - > 6 p $\approx$ ocklusion/tromb i stort kärl?
 - > 15 p $\approx$ mycket svår/allvarlig stroke
- +/- 2 – 4 p $\approx$ påtaglig förändring
- Innehåller delar av neurologstatus

Utför i ordningsföljd
Undvik coachning
Bedöm vad patienten gör

Medvetandegrad

- Vakenhetsgrad 0-3 p
Enl RLS
- Orientering (språk) 0-2 p
Fråga om innevarande månad och hens ålder
- Förståelse 0-2 p
Be hen sluta/öppna ögonen och knyta/öppna handen

Medvetandegrad

- Vakenhetsgrad 0-3 p
- Orientering (språk) 0-2 p
- Förståelse 0-2 p

Medvetandegrad 7 p totalt

Patienter som inte kan tala pga annat än afasi ges 1 p

Afatiska/komatösa patienter ges 2 p

Kranialnerver

- Ögonmotorik 0-2 p
Endast horisontell ögonmotorik. Doll's eye vb.
- Synfält 0-3 p
Varje öga för sig. Konfrontationsrörelse vb.
Avsluta med dubbelstimulering.
- Facialispares 0-3 p
Be hen visa tänderna, höja ögonbrynen och blunda.

Kranialnerver, synfält

- Synfält testas med fingerräkning, fingervink eller konfrontationstest

0 = Inga synfältsbortfall

1 = Partiell hemianopsi

eller visuell utsläckning (registrera under Utsläckning)

2 = Komplet hemianopsi

3 = Bilateral synfältsdefekter (blind, inkl kortikal blindhet)

Kranialnerver

- Ögonmotorik 0-2 p
- Synfält 0-3 p
- Facialis pares 0-3 p

Kranialnerver

8 p totalt

Motorik

- Pares i (vardera) arm 0-4 p
- Pares i (vardera) ben 0-4 p

Handflatan neråt. Räkna högt. Börja med icke-paretiska sidan

Motorik

16 p totalt

Cerebellum

- Extremitetsataxi 0-2 p

Utförs med finger-näs (finger-näs-finger) och knä-häl

Poängsätts endast om sådan förekommer utom proportion till svaghet

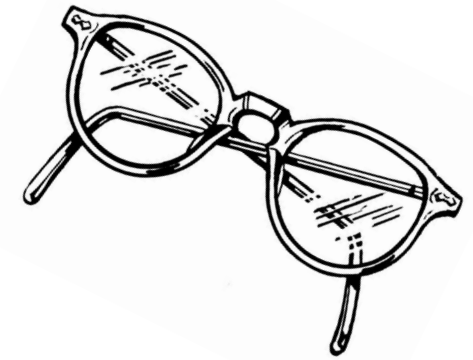
Sensibilitet

- Smärta 0-2 p

Testas med nål, fråga efter sidoskillnad

Endast känselbortfall som anses orsakat av stroke bedöms som avvikande

Språk/kommunikation

Figur A används i samband med skattning av uppgift 9 och 11 språk och sensoriskt negлект. Figur B används i samband med bedömning av uppgift 9, språk.

Figur A

Vad händer på bilden?
Vad ser du mer?

Figur B

Språk/kommunikation

0 = Ingen afasi, normalt

1 = Lätt till måttlig afasi

- ... ingen signifikant begränsning av att uttrycka idéer
- ... konversation om bilderna svår/omöjlig att genomföra
- ... bifogat material **kan** identifieras utifrån patientens tal

2 = Svår afasi

- ... all kommunikation sker genom fragmentariska uttryck
- ... lyssnarens frågor/gissningar utgör huvuddelen av kommunikationen
- ... bifogat material **kan inte** identifieras utifrån patientens tal

3 = Stum eller global afasi

- ... inget användbart språk eller hörförståelse

Du kan

Jordnära

Jag kom hem från arbetet

Nära bordet i vardagsrummet

De hörde honom tala på radion igår kväll

Dysartri

0 = Normalt

1 = Lindrig till måttlig dysartri

- ... sluddrar på några ord

- ... kan förstås med viss svårighet

2 = Svår dysartri

- ... sluddrar så att hen inte kan förstås

- ... mutistisk

MAMMA

TIPP-TOPP

FEMTIO-FEMTIO

TACK

KRUSBÄR

BASKETPELARE

Om svår afasi, bedöm (istället) artikulation vid spontant tal

Utsläckning

- Visuell, kutan, (audiell, rumslig) utsläckning/ouppmärksamhet

0 = Ingen avvikelse påvisad

1 = En modalitet nedsatt

2 = Uttalad halvsidig utsläckning (känner inte igen sin egen hand)

eller

Ouppmärksamhet för fler än en modalitet

Poängsätts endast då utsläckning förekommer

Nu blir det film

- <https://neurophys.gu.se/nihss>
- www.youtube.com/watch?v=x4bjXqtfn6k

Stockbridge et al. Stroke, [doi:10.1161/STROKEAHA.123.04438](https://doi.org/10.1161/STROKEAHA.123.04438)

NIH strokeskala

Område	Regel
Alla	Poängsätt vad du ser, inte vad du tror
Alla	Poängsätt 1:a försök/observation
Alla	Uppmuntra/coacha inte

Område	Undantag
Kranialnerv - ögonmotorik	Avser bästa ögonställning, oavsett 1:a observation
Motorik - arm/ben	Räkna högt, använd dina fingrar för att visa patienten nedräkning (Hjälp till att placera i utgångsläge)
Sensibilitet	Avser endast känselnedsättning pga stroke
Språk	Avser bästa språk, oavsett 1:a försök på uppgift 9

Övning ger färdighet

TACK FÖR ATT NI LYSSNADE!

signild.asberg@uu.se

NIH strokeskala

NIHSS områden	Poäng	Poäng vid koma
Medvetandegrad	7	7
Kranialnerver	8	3-7
Motorik	16	16
Cerebellum (ataxi)	2	0
Sensibilitet	2	2
Språk/kommunikation	3	3
Dysartri	2	2
Utsläckning (neglekt)	2	2
Totalsumma:	42	35-39

Blankett:

<https://verktyg.internetmedicin.se/kalkylatorer/nihss>

www.riksstroke.org/wp-content/uploads/2018/05/NIHSS-protokoll-f%C3%B6r-utskrift.pdf

Film & manual:

www.gu.se/neurovetenskap-fysiologi/nih-strokeskala-nihss

www.youtube.com/watch?v=x4bjXqtfn6k

Certifiering:

www.bluecloudx.net/about/nihss-stroke-scale-multilingual-competency-training-certification/